

VYSKEŘSKÝ č.1 ZPRAVODAJ

www.vysker.cz

2025

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTY

*Milé sousedky,
sousedé, přátelé,
kamarádi,*

držíte v rukou první číslo vyskeřského zpravodaje vydaného roku 2025. Věřím, že jste si užili vánočních svátků a oslav příchodu nového roku do sytosti a do nového roku vykročili tou správnou nohou plni radosti a zdraví.

Všichni se jistě těšíme, co nám rok 2025 přinese. Spousta věcí pro nás bude překvapením, ale o některých už nyní víme, že se stanou. Podobně tomu je i při chodu naší obce. Těšíme se, že do konce října bude hotových sedm bytů v budově bývalé fary. V průběhu prvního kvartálu spustíme příjem žádostí o byty včetně podmínek pro případné zájemce.

Na jaře začne rekonstrukce parku u hasičárny. Staré podium a taneční parket zmizí a bude vybudováno podium nové, stejně jako taneční parket. Dojde i na rekonstrukci zpevněných ploch. Tento projekt by měl být zrealizován do konce května.

Podobně jako každý rok počítáme i letos s opravami místních komunikací, které to nejvíce potřebují.

Na jaře bude dokončena tzv. malá pozemková úprava, která se týká pozemků na kapliče. Jejím výsledkem bude

změna stávajících ploch z lesní půdy na trvalé travnaté pozemky. Následně bude z financí Státního pozemkového úřadu realizována výsadba ovocných stromů na úpatí kopce a místy i soliterních stromů a keřů na celém kopci. Zároveň by se ve spolupráci s CHKO Český ráj měly od jara na kopec znovu vrátit ovce a kozy. Pokud se podaří dojednat s majiteli zvířat, nově přibudou také krávy, které by měly spásat severní část kopce.

Ve spolupráci se střední školou z Hradce Králové, která již zrealizovala výsadbu v návsi, parku pod Kampeličkou a u dětského hřiště, dojde k úpravě zeleně a nové výsadbě také u autobusové zastávky a nad kostelem. Tato spolupráce se nám velmi osvědčila, neboť hradíme pouze materiál a mladí studenti výsadbu provádějí téměř zdarma.

Co nejdříve bude spuštěn obecní platební portál, který Vám umožní z pohodlí domova hradit některé poplatky (např. za psa, odpady).

O veškerém dalším dění na obecním úřadě i v obci Vás budeme informovat na stránkách zpravodajů, internetu, sociálních sítích a vývěskách.

Úspěšný rok 2025 plný krásných zážitků, pevné zdraví a spoustu radosti Vám za kolektiv obecního úřadu přeje

*Jan Kozák
starosta*

Informace z veřejného zasedání ZO ze dne 11. 12. 2024

ZO schválilo:

1. Rozpočtové opatření č. 7/2024.
2. Pověření starosty k vytvoření rozpočtového opatření č. 8/2024.
3. Rozpočet obce Vyskeř pro rok 2025 jako schodkový.
4. Plán inventur a inventarizační komisi ve složení: L. Brzobohatá (předsedkyně, J. Dobeš ml. (člen), R. Vocásek ml. (člen).
5. Žádost obce Olešnice o poskytnutí finančních prostředků ve výši 83 341 Kč.
6. Projekt „Prodloužení vodovodního řadu, Vyskeř – Drahoňovice – pozemky p. č. 3806, 3949, 3571 v k. ú. Vyskeř.
7. Uzavření dodatku rámcové smlouvy s firmou SEVA-CZECH na údržbu zeleně v obci.
8. Obecně závaznou vyhlášku o obecním systému odpadového hospodářství.
9. Ceník za odkládání a svoz komunálního odpadu na r. 2025 + zajištění svozu navíc po Vánocích/Novém roce, pokud to bude možné.
10. Obecně závaznou vyhlášku za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci.
11. Vybudování El. přípojky IV-12-4024758 KC_SM-Vyskeř, Skalany, ppč. 187, svod, Knn, SS.
12. Rozdělení pozemku p. č. 1182/5 v k. ú. Vyskeř a umístění vodovodních přípojek včetně zřízení služebnosti.
13. Nákup kontejneru na textil za těchto podmínek: cena kontejneru 20 900 Kč bez DPH, svoz 1x za 28 dnů. Poplatek za svoz 2 000 Kč/kontejner/kvartál + DPH 21 %.
14. Využití služeb Platebního portálu od Agentury regionálního rozvoje.

ZO vzalo na vědomí:

- Očekávané plnění obce Vyskeř k 31. 12. 2024.
- Zprávu z dílčího přezkoumání hospodaření obce Vyskeř za období od 1. 1. 2024 do 30. 9. 2024.
- Zprávu revizní skupiny Mikroregionu Český ráj za rok 2024.
- Zprávu revizní skupiny OPS pro Český ráj za rok 2024.
- Zápis finančního výboru č. 2/2024.
- Zápis kontrolního výboru č. 1/2024.

- Rezignaci L. Hájkové z funkce předsedkyně finančního výboru.
- Navýšení členského příspěvku SMS ČR na r. 2025.
- Starostovi – zjistit možnosti financování oprav kostela, podmínky pro získání restaurátorského záměru a možnosti převodu kostela do majetku obce.
- Starostovi – podepsat smlouvu o spolupráci se společností Dimatex.

ZO uložilo:

- Starostovi – podepsat s obcí Olešnice smlouvu o poskytnutí finančních prostředků na provoz MŠ.
- Starostovi – uzavřít dodatek smlouvy s firmou SEVA-CZECH.
- Starostovi – podepsat smlouvu o zřízení služebnosti – vybudování el. přípojky na p. p. č. 187 v k. ú. Vyskeř se spol. RYDVAL elektro.
- Starostovi – uzavřít smlouvu o zřízení služebnosti s podmínkou úhrady služebnosti 2 000 Kč/přípojka. S podmínkou, že veškeré náklady na dělení pozemku, vynětí ze ZPF a následnou stavbu komunikace bude dle podmínek obce hradit p. Michal Rychlý.
- Starostovi – podepsat smlouvu o poskytování služeb Platebního portálu s Agenturou regionálního rozvoje.
- Starostovi – na příštím zasedání zastupitelstva řešit nového předsedu finančního výboru.
- Starostovi – urgovat firmu Mizera o opravu prasklé trubky u č. p. 114.
- Starostovi – řešit budoucnost nabídky od firmy ANERI – vizuální identita obce.
- Starostovi – svolat poradou ohledně penzionu na základě požadavků p. Šorma, které zašle na obec Vyskeř do mailu.

Informace z veřejného zasedání ZO ze dne 5. 2. 2025

ZO schválilo:

1. Rozpočtové opatření č. 1/2025.
2. Zprávu inventarizační komise za r. 2024.
3. Výši odměny místostarostky od 1. 1. 2025 - 18 337 Kč/měsíc v hrubé mzdě.
4. OZV o stanovení obecního systému odpadového hospodářství.
5. Memorandum o spolupráci při zajištění spolufinancování sociálních služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Turnov vč. smlouvy o spolupráci.

6. Podání žádosti o dotaci z POV Libereckého kraje na rekonstrukci zázemí pro kulturní a společenskou činnost.
 7. Podání žádosti o dotaci pro JPO od Libereckého kraje na nákup jednotky - „D program“.
 8. Příspěvek ve výši 16 000 Kč pro p. Petra Koldu na zakoupení iPadu pro jeho zrakově postiženou dceru Elišku.
 9. Umožnění parkování osobních automobilů návštěvníků Traktoriády 2025 v termínu 26. 4. 2025 na ploše fotbalového hřiště (p. p. č. 4034 v k. ú. Vyskeř). V případě, že by parkováním těchto aut došlo k poškození hřiště, bude AMK Vyskeř bezodkladně zajištěno uvedení plochy do původního stavu.
- Informaci o průběhu rekonstrukce fary č. p. 88.
 - Nebyl vybrán nový předseda finančního výboru - volba proběhne na příštím zasedání ZO.
 - Vyskeř se jako každoročně zapojí k mezinárodní kampani „Vlajka pro Tibet“.

ZO uložilo:

- Starostovi – podepsat veřejnoprávní smlouvu + memorandum o příspěvku pro zajištění spolufinancování sociálních služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Turnov.
- Starostovi – podat žádosti o dotace na Liberecký kraj - POV rekonstrukce zázemí pro kulturní a společenskou činnost + Vybavení JPO.

ZO vzalo na vědomí:

- Rozpočtové opatření č. 8/2024.
- Výši odměny starosty od 1. 1. 2024 - 61 123 Kč/měsíc v hrubé mzdě.
- Starostovi – podepsat darovací smlouvu s p. Petrem Koldou - nákup iPadu pro jeho zrakově postiženou dceru.

POPLATKY - PŘIPOMENUTÍ TERMÍNŮ SPLATNOSTI

Připomínáme všem občanům termíny, do kdy jsou splatné veškeré poplatky. Jedná se o:

- **Poplatek ze psů** - do 31. 3. 2025 za rok 2025
- **Poplatky za komunální odpad** - do 30. 4. 2025 za rok 2025

- **Stočné** - do 31. 3. 2025 za rok 2024

Dbejte prosím na to, abyste měli zaplacenou včas! Pokud takto neučiníte, budeme Vám nuceně zaslat písemnou upomínku.

NOVÝ KONTEJNER NA TEXTIL

V souladu se zákonem o odpadech jsme uzavřeli smlouvu se společností Dymatex o zpětném odběru použitého textilu. V blízké době bude za budovu obecního úřadu umístěn kontejner na textil. Svoz bude probíhat 1x měsíčně.

Do kontejneru patří: oblečení, obuv, bytový textil, funkční hračky, bundy, ložní prádlo, kalhoty, trička, svetry, funkční sportovní vybavení, peřiny apod. Všechny věci by měly být čisté, suché a uložené v igelitové tašce či pytli.

Do kontejneru naopak NEPATŘÍ: znečištěný a mokrý textil, matrace, molitan, koberce, tašky a ústřížky látek.

POZVÁNKA NA VALNOU HROMADU HONEBNÍHO SPOLEČENSTVA VYSKEŘ

Valná hromada se koná
**v pátek 21. 2. 2025 od
18:00 hodin** v chatě
Mysliveckého sdružení
Vyskeř.

Návrh programu valné hromady:

1. zápis z poslední valné hromady
a seznámení s plněním úkolů
2. zpráva o hospodaření –
3. informace o hospodaření v honitbě
4. diskuse
5. usnesení
6. závěr jednání

POPTÁVÁME ÚDRŽBÁŘE OBECNÍ ZELENĚ

Od dubna letošního roku bychom rádi zaměstnali pracovitého člověka na údržbu zeleně a veřejných prostor v obci. Jedná se o práci vhodnou pro někoho, kdo má řidičské oprávnění sk. B, není mu cizí manuální práce, je zručný a fyzicky zdatný.

Poptáváme člověka na HPP případně DPP. Bližší informace o této pozici se dozvíte na obecním úřadě.

OTEVÍRACÍ DOBA NA POŠTĚ

Po téměř půl roce se dle vyjádření zástupců České pošty definitivně (tedy do první změny) ustálila provozní doba pošty na Vyskři. A to přesně takhle:

Den v týdnu	OTEVÍRACÍ DOBA
Pondělí	12:30 – 14:00
Úterý	9:00 – 11.30
Středa	13:00 – 15:30
Čtvrtek	9:00 – 11.30
Pátek	12:15 – 13:15

Pokud dostanete do schránky lístek, že si máte cokoli vyzvednout v jiné než shora uvedené době, jedná se o starý předtištěný lístek, na kterém je původní otevírací doba. Česká pošta slíbila opravu provozní doby i na těchto lístcích a dalších materiálech.

VALNÁ HROMADA ČČK SPOJENÁ S PŘEDNÁŠKOU O ZDRAVÍ A PRVNÍ POMOCI

ČČK a OÚ Vyskeř Vás srdečně zvou na odpolední setkání seniorů spojené s valnou hromadou ČČK, které se uskuteční **v sobotu 22. února ve 13:30 na sále obecního úřadu**. Po úvodní části je od 14:30 připravena přednáška Mgr. Ph.D. Renaty Vaňkové o zdraví, první pomoci, předcházení nemocem a úrazům. Občerstvení zajištěno.

MAŠKARNÍ PRO DĚTI

Kulturní komise OÚ Vyskeř Vás srdečně zve na dětský karneval, který se bude konat **v neděli 23. 2. od 14:00 hodin na sále obecního úřadu**. Čeká vás spousta soutěží a cen. Občerstvení zajištěno.

MASOPUST VE SKALANECH

Tradiciční masopust ve Skalanech se koná **v sobotu 1. března. Ve 13:00 hod. vychází průvod z parkoviště od Obročníků.** Průvod projde postupně celé Skalany. Následovat bude od 19:00 hod. Countrybál na sále hospody v Olešnici. Hraje skupina ALBUM (bluegrass). Vstupné 150 Kč. Občerstvení v restauraci dle nabídky.

Všichni jste srdečně zváni.

BRUSLENÍ PRO OBČANY A HOKEJOVÝ ZÁPAS VYSKEŘ x KACANOVY V MAŠKOVCE

Připomínáme poslední termín tradičního bruslení, pořádaného ve spolupráci s obcí Kacanovy, v areálu zimního stadionu v Turnově.

- **15. 3. 2025 – SOBOTA – 16:45 – 18:30 – HOKEJ**
- **15. 3. 2025 - SOBOTA - 18:30 – 19:15 – BRUSLENÍ**

Těšíme se na Vaši účast, ať už jako bruslaři nebo jako fandové na hokejovém zápase Vyskeř x Kacanovy, který se uskuteční 15. 3. před bruslením.

NAPIŠTE KNIHU S NAŠÍ KNIHOVNOU

Spolu s knihovnicí Janou Netolickou bychom vás chtěli oslovit s nápadem vydat obecní kuchařku. Každý máte jistě doma rodinný recept, který se možná dědí již řadu pokolení. To je právě to, čím byste mohli přispět do kuchařky naší vesnice. Je jedno, zda se jedná o pokrm masový, zeleninový, moučník či cokoliv jiného k snědku.

Podělte se s námi o ten váš rodinný recept! Pokud se podaří získat dostatek receptů, vydali bychom vlastní obecní kuchařku. Přispět mohou mladí, staří, obyvatelé všech osad i chatari a chalupáři. Stačí napsat recept na kus papíru, nezapomenout připsat vaše jméno a třeba informaci, jak dlouho se už tohle

jídlo u vás doma vaří a kde se vlastně právě tenhle recept u vás doma vzal. Potom už jen vhodit do schránky obecního úřadu, nebo ho poslat mailem či jinak.

Výsledkem společného úsilí by mohla být knížka plná skvělých receptů, to zní přece

báječně, co říkáte? Těšíme se na chutné čtení od vás!

P. S.: Jednou měsíčně připraví naše paní knihovnice Jana nějakou pochoutku, kterou nabídně Vám čtenářům přímo v naší knihovně 😊.

INFORMACE Z NAŠEHO KOLONIÁLU

Milí sousedé,

rádi bychom využili těchto řádků abychom vám srdečně poděkovali za projevenou přízeň. Velice si vážíme toho, že často dáváte přednost našemu obchodu před velkými supermarkety a online obchody

a že společně můžeme bourat zažitou představu o tom, že na malé vesnici nelze provozovat poctivý obchod s opravdovými, a třeba i neobvyklými potravinami, ve vysoké kvalitě.

Váš zájem nás opravdu povzbuzuje a dodává nám chuť se dále zlepšovat a připravovat pro vás zajímavé akce. Na jaro 2025 chystáme 2 řízené degustace vín:

V pátek 28. 3. od 18.00 vám Aleš Hofman z Winebar.cz představí vybraná italská vína z jejich nabídky a v sobotu 3. 5. 2025 od 18:00 vás čekají španělská vína s Dominikem Sokolem z Vína Petrus, dovozce špa-

nělských vín s letitými zkušenostmi. Jako vždy připravíme pro každého účastníka tapas talířek z našeho koloniálu s tématickou uzeninou a sýry (množství odpovídá lehké večeři).

Přijďte s námi posedět při příležitosti těchto vinných večerů. Přihlášky na degustace a bližší info najdete na facebooku nebo získáte přímo v koloniálu.

Děkujeme a těšíme se na Vás

Tým Koloniál Vyskeř

VYSKEŘŠTÍ HASIČI ROZŠÍŘUJÍ SVÉ ŘADY

Přesně 142 let funguje Sbor dobrovolných hasičů na Vyskři. Podobně jako členové jiných spolků i hasiči stárnou. Rádi bychom proto rozšířili naše řady o nové členy. Záleží Ti na tvé obci? Chceš tu společně budovat historii a podílet se jak na společenských aktivitách, vyrazit s námi občas na hasičské závody a později se třeba zapojit při zajišťování bezpečnosti obce a blízkého okolí? Právě teď máš možnost!

Staň se DOBROVOLNÝM HASIČEM.

Během roku pořádáme společenské akce, např. pálení čarodějnic, rozloučení s létem, otevírání a zavírání studánek a další. Čeká Tě spousta přátel, kteří umějí vzít za práci, ale také se dobře pobavit. Pokud máš trochu volného času, můžeš ho spolu s námi vyměnit za nezapomenutelné zážitky, příjemná setkání v zázemí nejstaršího spolku v obci a mnoho dalšího.

V případě vašeho zájmu mě prosím kontaktujte na e-mail: starosta.vysker@email.cz nebo na tel.: 604 241 990.

PROČ UŽ NECHODÍME NA PIVO?

Dřív bylo v obci živo – sokol, hasiči, plesy, taneční zábavy, společná setkávání, divadelní spolek a v neděli do kostela a pak do hospůdky... Dnes? Všichni sedí doma u televize nebo s mobilem v ruce. Ti starší už nikam nechodí a mladé nikam nedostaneš. Jak oživit mladou komunitu, která se zdá být pohřbena pod záplavou notifikací a streamovacích služeb? Zapojení občanů do veřejného dění je výzvou.

- Jak motivovat lidi, aby se zapojili do aktivit obce?
- Co vlastně dnes občany oslovuje?
- Jak budovat smysluplné a moderní formy komunitních setkání?

Cesta zpět k sousedským vztahům začíná otázkami:

- Co byste chtěli zažít?
- Jaká aktivita by vás bavila a dávala vám smysl?
- Co by vás přimělo vyměnit pohodlí domova za společnou akci?

A klíčová myšlenka?

Každá obec má svou vlastní energii a potenciál, jen je potřeba najít novou cestu, jak oslovit občany. Možná je to moderní festival, workshopy nebo dokonce spor-

tovní akce ve stylu dnešních trendů. Důležité je ptát se, naslouchat a tvořit společně.

Proto pokud máte jakýkoliv nápad na společnou akci, ozvěte se – stačí mail, SMSka,

nebo zavolat či přijít na úřad. Za každý podnět budeme rádi!

(Část textu otištěna s laskavým svolením autorky Marcely Červové)

Z OBECNÍ KRONIKY - KINO NA VYSKŘÍ

Koncem října se na náš úřad obrátila kurátorka Národního Koncem října se na náš úřad obrátila kurátorka Národního filmového archivu Praha s dotazem na historii kina v naší obci. To byla hozená rukavice pro paní kronikářku, která pátrala, ptala se a nakonec paní kurátorce mohla odepsat následující:

Dobrý den, paní Barešová,

posílám Vám poznámky o kině v naší obci Vyskeř, které se mi podařily najít. Před rokem 1932 zajížděl do obce pojízdný biograf Josefa Krejzy z Turnova. Na jeho popud založili Sokolové v roce 1932 sokolský biograf. V hospodě U Šenkýřů byla zbudována promítací kabina a zakoupen promítací přístroj. Bohuslav Brixí byl vyškolen na kinooperátéra a promítaly se němé filmy. V roce 1934 po nastalém pokroku v kinematografii přišly zvukové filmy, a tak pro nezájem kino zaniklo.

V roce 1944 zřizuje Severočeská jednotka nový biograf v hostinci U Vocásků. Pan František Moucha (akademický malíř) se stává koncesionářem a kinooperátérem. Promítání bylo zahájeno 9. dubna 1944. V té době to byl jediný, osvětově společenský podnik za okupace. Promítalo se

ve středu, v sobotu a v neděli (i dvakrát). V zimě probíhal filmový jednotýdenní festival, který měl velkou návštěvnost. Film byl na dvou cívkách, tedy mezi nimi byla vždy přestávka. Vzhledem k tomu, že několik desetiletí se kronika nepsala, informace mi chybí.

Teprve v šedesátých letech byla ustanovena kulturní komise a promítání se obnovilo. Promítačem se stal Miloslav Paleček, kterého zastupoval Josef Mlejnek. Když první jmenovaný zemřel a druhý se odstěhoval, nastala opět pauza.

V 80. letech získala pohostinství Jednota a promítání si vzala na starost Osvětová beseda. Promítaly se většinou filmy dětské a pro mládež, konal se i týdenní festival v září a v prosinci pak ještě dvě představení.

Tak skončilo kino Vyskeř.

V 90. letech byla hospoda zbourána a občas se promítl film v budově fary a v budově Penzionu. To už ale nesouviselo s historickým kinem v obci.

*S pozdravem Jana Kozáková
kronikářka obce*

V KRALUPECH NAD VLTAVOU ODHALILI PAMĚTNÍ PLASTIKU VYSKEŘSKÉHO RODÁKA

18. prosince loňského roku byla na budově úřadu práce, na Palackého náměstí v centru Kralup nad Vltavou odhalena pamětní plastika vyskeřského rodáka Josefa Vaníčka. Jejím autorem je akademický sochař Martin Frind.

Plastika je umístěna na budově bývalé budovy národního výboru na Palackého náměstí, které navazuje na Vaníčkovu ulici. Trojrozměrný portrét odhalil spolu s autorem starosta města Libor Lesák. Tímto počinem si město připomnělo svého dlouholetého starostu (ve funkci od roku 1919 do 1939).

Josef Vaníček se narodil na Vyskři (18. 11. 1861 v č. p. 11 na Lažanech) v chudé rodině jako čtvrtý z deseti dětí. Jeho otec František Vaníček se živil předním příze na kolovrátku. Syn se vyučil kupcem a odešel „na zkušnou“, „Zakotvil v Chomutově, kde se brzy stal prokuristou dělnického konzumu. Od r. 1898 pracovník kralupské Dělnické spotřební, výrobní a úsporné jednoty. V r. 1919 zvolen prvním starostou Kralup nad Vltavou po vyhlášení Československé republiky.

Člen výboru Městské spořitelny, školní komise a správních komisí okresu. Jeho zásluhou došlo k novému přemostění Vl-

tavy, výstavbě gymnázia, pošty, vybudování nové silnice z Kralup do Mikovic, která dlouho nesla jeho jméno. Starostování nuceně ukončil v r. 1939 okupací ČSR. Pro své protiněmecké smýšlení byl vyslýchán na gestapu v Kladně a jméno ulice bylo změněno. 7. 11. 1946 byl při příležitosti svých 85. narozenin jmenován za zásluhy o rozvoj města čestným občanem Kralup nad Vltavou. 16. června 2018 byl jmenován čestným občanem rodné obce Vyskeř za šíření dobrého jména obce a její propagaci.

MARKVARTICI A JEJICH MÍSTO V DĚJINÁCH PŘEMYSLOVSKÝCH ČECH - RECENZE KNIHY

V české zemi žili Lemberkové, Vartemberkové, Valdštejnové, páni z Michalovic, z Rotštejna či ze Zvířetic, kteří měli mnoho společného – erbovní figuru v podobě lva, urozenost a starobylost, rozsáhlý majetek, službu (někdy i mocenský boj proti) českému králi a původ, neboť „praotcem“ byl Markvart, komoří na dvoře knížete a později krále Vladislava II. (I.). Od panovníka obdržel rozsáhlé území u horního toku řeky Jizery a Markvartův potomek Heřman, pravděpodobně donátor cisterciáckého kláštera v Hradišti nad Jizerou (nyní obec Klášter Hradiště nad Jizerou), byl otcem tří synů - zakladatelů výše zmíněných rodů. Pánům erbu lva již byla pozornost věnována, ale monografie o rodu Markvarticů a jejich společenských i ekonomických vazbách v období přemyslovských Čech, je poprvé vydána v říjnu roku 2024.

PhDr. Jiří Zoul Sajbt je odborníkem na dějiny rané středověké šlechty, architektury, urbanismu a obchodních vztahů. Jeho kniha vznikala cca třináct let a výsledkem autorova důkladného badatelského přístupu i studia archivních pramenů je kompaktní a vyříbená publikace, ve které Markvartici defilují jako významná rodová dynastie. V sedmi kapitolách věnuje pozornost jejich mediálnímu obrazu v českém dějepisectví i dějinným počátkům a informuje o postupném vzniku jednotlivých rodů vzešlých z Markvarticů. Dále píše o sociálních vzta-

zích a kultivaci krajiny, na které se Markvartici podíleli a předkládá plány i rozborů hmotových rekonstrukcí středověké církevní a hradní architektury (s akcentem ohledně výzkumů, které prováděl kastelolog Tomáš Durdík) pro porovnání se současnou podobou památkových objektů. Podrobně analyzuje genealogické údaje, včetně sporných míst markvartického rodokmenu i vývoj majetkové základny rodu v časovém rámci cca od poloviny 12. do počátku 14. století. V exkurzu do oblasti heraldiky, v souvislosti s erbovní figurou lva a spekulací o její možné původní podobě lvice, objektivně polemizuje s kolegy (např. heraldikové Stanislav Kasík a Milan Buben, historikové August Sedláček a Josef Vítězslav Šimák). Obzvláště zajímavě popisuje vazby na jednotlivé lokality (např. nositelé jména Jaroslav z rodu Markvarticů – Turnov, páni z Lemberka – hrad Lemberk a Jablonné v Podještědí, páni z Michalovic – hrady Michalovice, Velešín, Brandýs nad Labem, páni z Vartenberka – Sobotka, hrady Kost a Vartenberk ve Stráži pod Ralskem, popř. Valdštejnové – hrady Rotštejn, Kumburk, Návarov, Nístějka, Valdštejn). Pod drobnohledem autora je také pozemková držba se zřetelem k místu posledního odpočinku Markvarticů, kterým byl cisterciácký klášter (na jeho místě dnes stojí zámek, přestavěný na pivovar) v Hradišti nad Jizerou (nyní obec Klášter Hradiště nad Jizerou).

Publikace je doplněna mapami, na kterých lze spatřit rozsah majetku Markvarticů a schémata středověkých cest v české krajině, genealogickými tabulkami zjištěných či pravděpodobných rodových vazeb a množstvím fotografií. Barevná příloha obsahuje kvalitní snímky, ale na některých černobílých fotografiích lze obtížně rozeznat vyobrazené stavby, popř. heraldické figury na pečetích. Kniha obsahuje i nepřesnost zřejmě způsobenou opomenutím aktualizace v čase mezi korekturou rukopisu a jeho odevzdáním do tisku, vždyť zámek (dříve hrad) Vartenberk v Ralsku již není „notně zchátralý“ – dne 24. května 2024 byl v průběhu nákladné rekonstrukce otevřen prohlídkám pro veřejnost.

Monografie *Markvartici a jejich místo v dějinách přemyslovských Čech* náleží mezi nejlepší svazky edice *Šlechta zemí České koruny* a její autor dokazuje, že precizní badatelství lze „pěstovat“ v součtu schopností, nabytých znalostí, vytrvalosti a navíc i srdcem.

PhDr. Jiří Zoul Sajbt: Markvartici a jejich místo v dějinách přemyslovských Čech, edice Šlechta zemí České koruny: sv. 10, ISBN 978-80-88030-85-0, 335 str., 1. vyd., Bohumír Němec – VEDUTA, nakladatelství a vydavatelství, České Budějovice v roce 2024.

Autor textu: Stanislav Vaněk

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci LEDNU oslavili životní jubilea tyto občané:

pan Miloš Kovařík	70 let
paní Marie Douděrová	73 let
paní Marie Lopourová	78 let
pan Přemysl Pelc	87 let
pan Václav Zahrádka (Lažany)	70 let
pan Jiří Boudný	73 let

V měsíci ÚNORU oslavili případně oslaví životní jubilea tyto občané:

paní Dobromila Obročníková (Skalany)	70 let
pan Petr Konopka (Skalany)	73 let
pan František Mařan	72 let
paní Marie Nevolová (Skalany)	86 let
paní Marta Brzobohatá	84 let
paní Helena Lásková	92 let

pan Jindřich Egrt (Poddoubí)	81 let
paní Maruška Vocásková	79 let

V měsíci BŘEZNU oslaví životní jubilea tyto občané:

paní Mária Konopková (Skalany)	70 let
paní Lidmila Rulfová	79 let
paní Ludmila Mařanová (Drahoňovice)	80 let
pan Emil Tesař (Drahoňovice)	73 let
pan Jan Konopka	81 let
paní Jaroslava Boudná	70 let
pan Jan Mrkvan	72 let

Všem oslavencům srdečně gratulujeme a do dalších let přejeme pevné zdraví a hodně životní pohody.

HASIČI RADÍ OBČANŮM

Co dělat a jak se správně zachovat při požáru auta?

Automobil je pro většinu z nás neodmyslitelnou součástí každodenního života. Bereme ho jako samozřejmost, která nám usnadňuje přesuny a šetří čas. Rutinní používání vozidla však může být náhle narušeno neočekávanou a nebezpečnou situací – požárem vozidla. Jak se v takovém případě správně zachovat a jak nejvíce minimalizovat riziko ohrožení života?

K požárům vozidel dochází nejčastěji v souvislosti s technickou závadou za běžného provozu, nebo jako následku dopravní nehody. V případě technické závady vzniklé za běžného provozu vozidla se obvykle jedná o závady na palivové soustavě, nebo závady elektroinstalace. K těmto závadám dochází buď běžným provozním opotřebením, nebo nedostatečnou či neodbornou údržbou. V praxi jsou také známy případy, kdy za technickou závadou vozidla končí v některých případech požárem stojí jedna malá šelmička a tou je kuna lesní. U vozidel s konvenčním pohonem, tedy na benzín, naftu nebo CNG, dochází k požáru obvykle v motorovém prostoru. Odtud se může velmi rychle rozšířit do dalších částí vozidla.

Pokud během jízdy zaznamenáte tmavý kouř vycházející zpod kapoty, je pravděpodobné, že se jedná o požár. Je nutné okamžitě jednat. Prvním krokem je bezpečné zastavení vozidla. Pokud to situace umožňuje, pokuste se zastavit mimo frekventovanou vozovku a co nejdále od míst, kde by

požár mohl způsobit další škody, například od benzinových stanic, tunelů nebo zaparkovaných vozidel. Po zastavení je důležité ponechat zařazený rychlostní stupeň, zapnout výstražná světla, vypnout motor a vyjmout klíče ze zapalování.

Bezprostředně po zastavení se musíte co nejrychleji dostat do bezpečí. Oblečte si reflexní vestu a opusťte vozidlo. Všichni cestující by měli co nejrychleji vystoupit a vzdálit se do bezpečné vzdálenosti, ideálně za svodidla, pokud se nacházíte na dálnici nebo frekventované silnici. Poté je nutné okamžitě zavolat na tísňovou linku 150 nebo 112 a nahlásit požár vozidla.

V některých situacích je možné požár uhasit vlastními silami, pokud máte ve vozidle hasicí přístroj a jedná se o první fázi požáru s nízkou intenzitou. Před tím, než se rozhodnete zasáhnout, je důležité zhodnotit své schopnosti a zkušenosti. Pokud již z vozu šlehají plameny, nepřibližujte se k němu a vyčkejte na příjezd hasičů. Pokud je požár v počáteční fázi a rozhodnete se jej hasit, přistupujte k vozidlu vždy po směru větru, abyste minimalizovali vdechování kouře. Počítejte s možností vyšlehnutí plamene s následným rychlým rozvojem požáru, nenaklánějte se tedy zbytečně nad kapotu vozidla a buďte připraveni rychle ustoupit v případě potřeby. Motorový prostor neotvírejte úplně, ale pouze pootevřete kapotu na několik centimetrů a hasicí směs aplikujte přes vzniklou mezeru. Náhlé otevření kapoty by způsobilo prudký přísun vzduchu a mohlo by dojít k rychlému

rozhoření plamenů. Nikdy se nedotýkejte rozpálené kapoty holýma rukama, hrozí vysoké riziko popálení.

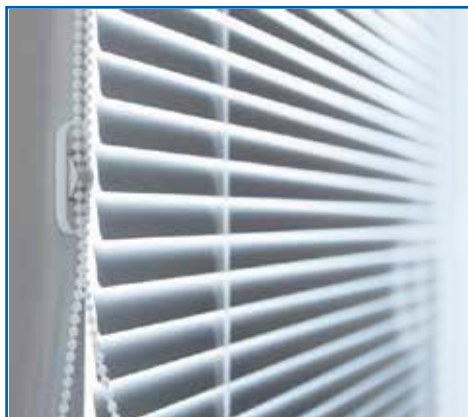
Nejdůležitější je vždy prevence. Pravidelná údržba vozidla, kontrola elektroinstalace a palivové soustavy výrazně snižují riziko vzniku požáru. Přestože není hasicí přístroj povinnou součástí výbavy osobních automobilů, jeho přítomnost může v případě nouze sehrát klíčovou roli. Včasný zásah může zabránit rozsáhlým škodám, a především ochránit zdraví vás i vašich spolucestujících.

V každé krizové situaci platí, že lidský život je vždy na prvním místě. Pokud se požár vozidla dostane mimo vaši kontrolu, nesnažte se jej uhasit za každou cenu. Udržujte si bezpečný odstup a nechte práci na profesionálních hasičích. Materiální škody lze nahradit, ale zdraví a život nikoliv.

Nezapomeňte! Šťěstí přeje připraveným!

*autor: kpt. Ing. Alena Sládková,
HZS Libereckého kraje*

INZERCE

ŽALUZIE VALES

www.zaluzie-vales.cz

Tel.: 603 749 983

OPRAVY žaluzií
Výměna silonů a řetízků
PRODEJ a MONTÁŽ
HORIZONTÁLNÍ žaluzie
VERTIKÁLNÍ žaluzie
Rolety DEN/NOC
VENKOVNÍ rolety
SÍTĚ proti hmyzu
PLISÉ rolety

~

Montáž obložkových dveří

